

Taken van de plv. raadsvoorzitter en de nestor

Inleiding

In Elburg is de functie van plv. raadsvoorzitter en nestor in één persoon verenigd. Met deze notitie willen we deze twee functies helder van elkaar onderscheiden. Dat betekent dat naar de toekomst toe deze functies in één persoon verenigd kunnen zijn, maar dat hoeft niet en in ieder geval is dat dan een bewuste keuze. Deze notitie beoogt aan te geven wat we van een nestor en van een plv. voorzitter mogen verwachten. Iemand kan er dan voor kiezen om deze functie wel of niet te ambiëren. De huidige benoeming geldt tot 14 mei 2019.

Hieronder staat een voorstel voor de taken van een plv. raadsvoorzitter en de nestor. Dit voorstel is tot stand gekomen met medewerking van de burgemeester, de heer Van Loo en de griffier en is mede gebaseerd op een rapport van de vereniging Raadsleden.nu over de rol van de plv. voorzitter in Nederland.

Taken en verantwoordelijkheden van de plv. raadsvoorzitter:

Hieronder staat een opsomming van de mogelijke taken van een plv. voorzitter.

Taken die we nu al doen

1. het vervangen van de raadsvoorzitter bij diens afwezigheid in de raad
2. het vervangen van de voorzitter indien de voorzitter als portefeuillehouder verzocht wordt om aan de beraadslaging deel te nemen;
3. het vervullen van het voorzitterschap van het presidium bij afwezigheid van de burgemeester; De bedoeling is dat de plv. raadsvoorzitter in voorkomende gevallen het presidium voorziet. Dit is onafhankelijk van wie die plv. voorzitter is. Op dit moment vervult de heer Van Loo zo nodig een dubbelfunctie in het presidium omdat hij tevens fractievoorzitter is. Voorstel is:
 - Plv. voorzitter is tevens lid van presidium: de fractie kan een andere fractiegenoot als lid van presidium afvaardigen in voorkomende gevallen. Dit hoeft niet. De plv. voorzitter kan ook tevens lid van het presidium zijn.
 - Plv. voorzitter is geen fractievoorzitter: de plv. voorzitter is alleen in het presidium als hij/zij de burgemeester vervangt.
4. Plv. voorzitterschap van de agendacommissie. Hiervoor geldt dezelfde regeling als bij het Presidium. Dus:
 - Plv. voorzitter is tevens lid van de agendacommissie: de fractie kan een andere fractiegenoot als lid van de agendacommissie afvaardigen in voorkomende gevallen. Dit hoeft niet. De plv. voorzitter kan ook tevens lid van het presidium zijn.
 - Plv. voorzitter is geen lid van de agendacommissie: de plv. voorzitter is alleen in de agendacommissie als hij/zij de burgemeester vervangt.

Extra taken die de plv. voorzitter kan gaan doen

5. de waarneming van het volledige burgemeestersambt in het bijzondere geval van verhindering of ontstentenis van alle wethouders. Dit is bv. bij het VNG congres aan de orde maar ook tijdens heisessies van het college (artikel 77, lid 2 Gemeentewet)
6. een bijzondere verantwoordelijkheid voor het functioneren van de raad als geheel.
7. Het bemiddelen in conflicten

De belangrijkste verantwoordelijkheid van de plv. voorzitter is het voorzitten van de raadsvergadering in afwezigheid of ter vervanging van de burgemeester. Daarnaast levert de plv. voorzitter een bescheiden, maar belangrijke bijdrage aan het functioneren van de raad als geheel.

Taken van de nestor

1. Begeleidende taak en aanspreekpunt voor nieuwe raadsleden
2. Lief en leed
 - Kortdurende ziekte: appje of kaart (bij raadsvergadering)
 - Bij langdurige ziekte bezoek voorzitter/griffier en/of nestor
 - Geboorte kind: bezoek voorzitter/griffier en/of nestor
 - Overlijden in directe familiekring: kaart en/of condoleancebezoek (naar bevind van zaken)
 - Verjaardag: appje, bloemen
 - Verjaardag tijdens de raad: verrassing

Functieprofiel van een plv. voorzitter

De plv. voorzitter is iemand met draagvlak in de raad

Wat vooral belangrijk is voor een plv. voorzitter, is gezag in de gemeenteraad. De plv. voorzitter moet iemand zijn met "een zekere statuur" in de raad. Het moet iemand zijn die kan bogen op "natuurlijk gezag" en die het respect en vertrouwen van de raad heeft. Een plv. voorzitter moet immers een aanspreekpunt kunnen zijn voor anderen, anderen kunnen aanspreken en ook een zekere doorzettingsmacht hebben.

De plv. voorzitter moet onafhankelijk kunnen opereren

Voor plv. voorzitter is het belangrijk dat zij in hun functie politiek onafhankelijk optreden en oordelen. Ze moeten in hun rol als voorzitter zagezegd boven de partijen staan en politiek neutraal kunnen handelen. Dat is ingewikkeld. De plv. voorzitter is immers altijd gemeenteraadslid en daarmee per definitie niet volledig (partij)politiek onafhankelijk. Dat brengt plv. voorzitter in een lastig pakket. De ingewikkeldheid rondom onafhankelijkheid werkt twee kanten op: het is de vraag of plv. voorzitter voldoende politiek neutraal kunnen handelen, maar ook of zij zich als gemeenteraadslid nog voldoende politiek kunnen profileren. Deze ingewikkeldheden gelden met name voor fractievoorzitter. Zij staan centraler in het politieke debat en van hen wordt eerder verwacht dat zij het politieke standpunt van de fractie naar voren brengen. Die verwachtingen kunnen botsen met de rol van plv. voorzitter van de raad.

Een aantal praktische aspecten

- Het is niet handig als de plv. voorzitter als raadslid de onderwerpen van de burgemeester in portefeuille heeft. Hij is dan immers op zijn dossiers het woordvoerderschap kwijt. Het plv. voorzitterschap belegen bij een kleine fractie is om diezelfde reden ook niet voor de hand liggend.
- De plv. raadsvoorzitter zit in de raadsvergadering naast de burgemeester.

Competenties van een plv. voorzitter

Te denken valt aan:

- Goed technisch kunnen voorzitten
- Communicatief
- Bestuurlijk sensitief
- Betrokken
- Omgevingsbewust
- Besluitvaardig
- Deskundig
- Analytisch
- Organisatiegevoelig
- Doelgericht
- Vasthoudend
- Daadkrachtig
- Coachend
- Meerjarige ervaring als (Elburger) raadslid